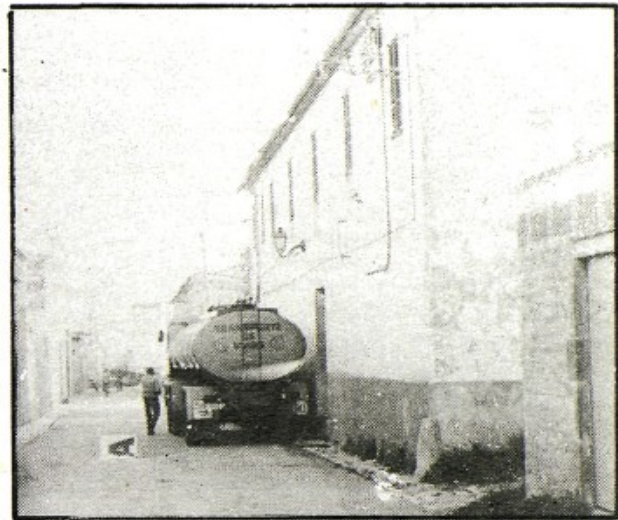

LA VINYA IMPOSIBLE DE RENDABILITZAR, EL VI MAL DE VENDRE SOLUCIONS PER UNA CRISI

Tornam insistir en el tema de la problemàtica del cultiu de la vinya i de l'elaboració del vi a Mallorca. La taula rodona organitzada per aquesta publicació aportà al seu dia una gran quantitat d'idees i alternatives dins aquest sector, que bé mereixen una ampliació informativa. El reportatge-resum que es publica a les pàgines centrals n'és una clara mostra.

L'AJUNTAMENT HA CANVIAT DOTZE

NOMS DE CARRERS

PER UN MILLOR 1982
(Editorial)

■ ■
NOTES HISTÒRIQUES

■ ■
Creació: LA BIBLIOTECA.
CLAM D'UN NIN EL DIA
DE REIS

■ ■
ENTREVISTA A MIQUEL
SITJAR

■ ■
AMB EL PREG DE
PUBLICACIO

■ ■
INFORMACIO LOCAL,

NOTICIES DE FORAVILA, ESPORTS, AGRUPACIO

El retorn dels noms populars.

Carta al Senyor Batle:

JA TENIM "CEPOS"

Benvolgut Sr. Batle: Estau i estam tots d'enhorabona!. Hem estrenat els "cepos".

Pels que en lloc d'aglair alguna de les cent vint-i-cinc mil rates porrerrenques, actua damunt els automobilistes ciutadans de la vila que més es distingeixen empipant amb escrits a les forces vives —sense cometes— del poble. Aquests "cepos" han estat retirats de l'ús a algunes capitals i no han estat posats a altres, ja que segons la llei no es pot immobilitzar sense manament judicial una propietat privada de la via pública. L'ajuntament de la vila n'ha trobats uns d'oferta i els ha comprats, per poder anar a l'enrevés dels seus superiors que la protegeixen —a la propietat privada— i així aquí tenir llicència per trepitjar-la gojosament. A les capitals que hem dites i a la resta del món si un cotxe fa nosa fan el que pareix més lògic: l'enganxen a una grua i, assumpte resolt.

El més important és el principi d'autoritat i Vós l'exerceu bé. El municipal malgrat esser pagat per tots —al manco per tots els que fins ara pagam— ha d'estar a les vostres ordres tant si plou (cosa que quasi no fa mai) com si fa sol. Si per això ha de complir la seva feina malament i discriminadament no fa res. Exemple: Insistir a tort i a dret en posar un "cepo" davant la presència del xòfer sense haver-lo denunciat prèviament amb el corresponent bolletí. És evident que si el cotxe destorba no hi ha ningú millor que el seu conductor per endur-se'l a un lloc adequat. En el nostre poble, senyor batle, hi ha un municipal que encara que ha posat tres multes per mal aparcament no deu haver llegit la cartilla de la seva competència. Ell anava a posar un "cepo" i l'havia de posar, no importava, és clar, que hi hagués altres cotxes mal aparcats en aquell mateix tros de carrer.

Ell havia de col·locar un "cepo" i res més, i per això no és necessari haver anat a "escola de pago". Ben fet!

Quina actuació, tant solvent i exemplar! I, per cert eh?, quin recurs tan bo! per cobrar multes. Hauríeu de provar de fer el mateix amb els que no paguen els impostos i arbitris, i sobre tot l'impost municipal de circulació: així no circularien tant i anarien a peu per tot!... Llàstima que no hi vagi tots els dies per allà, perquè es podria augmentar el pressupost i fins i tot qualcú del seu partit també rebria.

Es un procediment jo diria que molt executiu. No és veritat que això signifiqui fer coacció. Tranquil!

Sols faltaria que per començar a usar els "cepos" nous haguéssiu de fer "edictos, bandos i demés comunicados públicos", per això toca haver de bastar una permanent i un pape-ret.

I és que quan un és autoritat d'un poble es pot permetre certs extrems. Cridar més fort, tenir més raó, perquè clar, quan un és autoritat el creuen més.

Estam tots d'enhorabona, sí. Els que tenim els "cepos", els que els patim, els que varen tenir la idea de comanar-los, els que disfruten de posar-los i els que cobrau les seves rendes, cobraments, potser, il·legals si duien el vint per cent de recàrrec i estan en període voluntari.

Res més, el que li dic, estam d'enhorabona! ja tenim "cepos". Ens falten altres coses però no són necessàries. O al manco no ho són tant. Pensau a posar-ho a la Memòria de mèrits!. Rebi una cordial salutació.

JOAN BARCELO.

P.D. En la nostra llengua el castellà "cepo" es tradueix per cep. No el confonguem amb la paraula "cebo" que és el que s'empra per fer picar els peixos.

MESTRE LAU ES TACONER

El dia sis de desembre —diumenge— vaig assistir a l'estrena de Mestre Lau Es Taconer pel Grup Foganya. Havia sentit parlar abans del dit grup i, de fet, havia assistit a una altra representació —no vull recordar-me del nom— que per això de ser aficionats,

potser aleshores comprengués el que vaig presenciar. Emperò això del passat diumenge bé mereix unes quantes retxes.

L'obra en sí, actualment és d'un contingut pobre; potser, representada pels antics actors tengués el seu valor, tan d'enyoran-

NOTES HISTORIQVES

Per Ramón Rosselló.

1.484.- El rei concedeix a Gil Navarro l'ofici de portador de lletres de les parròquies de Porreres, Sencelles, Muro, Santa Margarita i La Pobla amb els salaris i emoluments de costum (ARM LR 76 f. 144).

1.484.- El lloctinent general del Regne comunica al batle de Porreres que segons la carta reial que ha rebuda (i que es reproduceix) la rectoria de Porreres pertany al reverendíssim bisbe de Barcelona (Id. f. 182).

1.486.- De part del rei es mana que sien segrestats els fruits de la rectoria de Porreres, a favor de Pere Sabater, capellà cantador de la capella reial, nomenat rector de Porreres. (LR 77 f. 59 v).

1.497.- Es concedia la rectoria de Porreres a Alfonso Cortès, capellà reial. (LR 79 f. 183 v).

1.554, 15 octubre.- Jeroni d'Oms, donzell, lloga per temps de 4 anys a Bartomeu Vaquer la seva possessió. Es reserva a cada sementer unes 9 quarterades per sembrar-les així com voldrà; també una quarterada de guaret i una altra de restoble i En Vaquer li farà quatre relles i li garbejarà el gra; es reserva la tanqueta de la figuera torta i la rota de la pleta gran, la meitat de la vinya, l'altra meitat la cavarà, podarà i hi posarà anualment 150 caps de murgons amb els corresponents politxons bons i lligats. Es reserva l'ullastrar més prop de les cases pel seu bestiar i no hi entrarà per res ni per tallar branques ni per fer fusta. Tampoc podrà ltallar branques en altres llocs exceptuant en temps de nevades. Es reserva les figueres a la part de l'alzina en el camí del pou i tres a l'altra part, ço és: una rojal, altra alecantina i altra alborcor. Solament podrà tallar lenyam d'arda i no podrà donar llicència a ningú per portar-se'n llenya de forn ni de llar. Deixa dos muls amb dos coixins nous i collars de llaurar, quatre bous, 208 ovelles compresos dos mardans i 57 anyells. El darrers anys donarà davall l'arer 36 quarteres de blat, 40 d'ordi i 30 de civada. No podrà rentar ni abeurar bestiar al pou d'amunt de Son Santiscler. El carrer any donarà tota la palla i farà un paller bo cobert de càrrix. Totes les bardisses bones i condretes. El seu criat Antoni Joan podrà sembrar les dues rotes que hi té. Donarà un lloguer anual de 58 quarteres de blat i 58 lliures de diners i dues dotzenes de fogasses, una de març i altra d'abril. (Id. f. 163-167).

ça com de reconeixement. La típica família pobre que se converteix en rica seguint el joc als titelles i la reacció de la filla que els fa reconèixer el seu error —únic moment en què l'obra assoleix un valor—. La dita escena final havia de ser dramàtica i dic havia de ser, perquè tota semblança amb el dramatisme era pura coincidència ja que va esser censurada salvatgement per donar pas a una situació completament còmica i a més mal feta.

El director d'escena, si és que n'hi havia, no es va donar a conèixer, ja que la mal cuidada escenografia i el vestuari, a més dels embulls de les escenes crucials, juntament amb la total dependència d'alguns actors de l'apuntador es va notar massa.

Trop que cal resaltar l'actuació de Maria Antònia Trobat, molt aficada dins el seu paper, —llàstima que li espenyassin l'es-

cena final—, i la d'Antoni Rigo que promet bastant, encara que els falls que va tenir es veia clar que provenien de la direcció. No puc dir el mateix de N'Apollònia Grimalt, que emprava una cançoneta en el seu parlar, totalment inadeguada per una obra de teatre. Ni tampoc del personatge de Mestre Tomeu, representat per Jaume Rosselló, que l'únic que puc dir és: per què?

En resum, mentre s'intenti fer un teatre en què el principal sigui fer rialles, sense cuidar els detalls de direcció, posta amb escena, escenografia, etc. haurà molta de gent que no sabrà mai el que és el teatre amb el sentit ampli d'aquesta paraula.

Felicit, no obstant la feina i dedicació que aporta tota representació de qualsevol obra, perquè això sempre ha tengut i tindrà un immens valor.

ZUM.

Editorial

PER UN MILLOR 1982

Avui quan surt aquest nou número de LLUM D'OLI, ja hem donat les primeres passes amb el nou any 1.982. Endarrera han quedat il·lusions, problemes, a poc a poc tots hem anat caminant amb la nostra càrrega personal, desitjant poder continuar fent camí, uns més tort, els altres més dret, però al cap i a la fi, tirant endavant.

Darrera queda un any ple d'aconteixements, a vegades greus, a vegades esperançadors. Vivim uns temps problemàtics, on cada dia notícies de molt diferent caire ens criden l'atenció. Vivim temps de crisi permanent, que pareix que mai s'acaba. Tot està en crisi: les democràcies occidentals, les orientals, l'economia... el temps, no plou mai a gust de tots... en una paraula, mal esdevenir pel 1.982. Així i tot Nadal va arribar i tots, al manco per aquests indrets, omplírem bé el resbost i vengam bons sops i bons dinars, gambes, porcelles, xampanyes, torrons, balls i alegria, els cinemes de Ciutat plens... i això és el que ha de ser. Res millor per despedir l'any vell per fer-ho així, i si això és guerra, que no vengui la pau! De l'any que hem acabat només recordarem les coses bones, que la Reial Societat de San Sebastián va guanyar la lliga de futbol, que se firmà l'A.N.E., que en Calvo Sotelo va esser el nou president de Govern després de l'accident del 23 de Febrer, que el Mallorca pujà a 2a. Divisió i un llarg etcètera d'esdeveniments que tots i cada un de nosaltres haurem viscut amb més o menys preocupació o goig.

Aquí a Porreres i més concretament l'Agrupació Cultural ha acabat un nou curs durant el qual hem fet el que hem pogut, com sempre. Hem fet excursions, festes, recitals, exposicions, taules rodones, hem millorat la nostra publicació, que també és la del poble, el LLUM D'OLI, hem tornat fer la Festa Pagesa i a més, hem complert 10 anys d'existència, molts dels quals contracorrent, emperò aquí som, això és el que importa, i hi som gràcies al suport de tots els nostres socis i simpatitzants que són una bona partida. Al llarg d'aquest el desè any de la nostra caminada, hem volgut celebrar-ho senzillament fent feina. Aquest ha estat el nostre homenatge, pobre potser però efectiu, i així continuarem, si ens deixen, al llarg de l'any que hem començat just ara. Elegirem nova Junta Directiva, renovarem il·lusions i desitjos i a lluitar pel que toca i és nostre, la nostra cultura i el nostre poble.

A Porreres, ja més en general —l'Agrupació tota sola no és Porreres ni aprop fer-hi—, encara que sembli difícil fer un balanç del que ha estat l'any, perquè pareix que no passa res, si que passen cosetes, i moltes. Així i tot això no pretén esser cap balanç, cal dir-ho, però no és de menys recordar qualcuna d'aquestes cosetes que puguin ser la inauguració del Camp Municipal de Ses Forques; la bona anyada d'albercocs, fet de molta importància per la nostra depauperada economia, encara que el pagès hagués de vendre barat: la finalització de les obres d'eixample del cementiri, que els pagesos s'han hagut de menjar els raïms i les ametles i no sabem si alguna altra cosa, que a la fi s'han canviat els noms d'alguns carrers; que el Porreres ha acabat l'any en un molt meritoris quart lloc de la classificació de la Tercera Divisió de Futbol, que se construeix molt, —serà que la gent s'ha cansat de tenir els doblers en els bancs i s'ha decidit a invertir en coses més rendables—, és clar que millorar la vivenda pròpia sempre és profitós i sobretot un signe de progrés pels inversors i també pel constructor i Ajuntament. I és que en aquest món de 1.982, com en el dels altres anys passats, tots tenim dret a viure, més i millor. Ens ho mereixem.

Molts d'anys a tothom i que 1.982 sia millor que el que ja hem deixat darrera. I ja ens entenem.

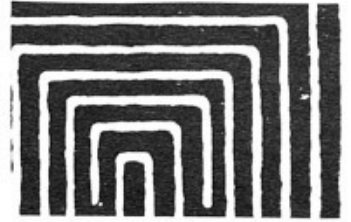
PLUVIOMETRIA

La secada ha estat el comentari generalitzat entre la nostra pagesia. La manca de pluges durant aquest mesos de novembre i desembre és molt perjudicial. En total el pluviòmetre ha recollit les següents dades per dies:

D. 29 de Nov.....	1'1 ltr.
D. 2 de des.....	1'4 ltr.
D. 19 de des.....	0'2 ltr.
D. 20 de des.....	2'6 ltr.
D. 21 de des.....	1'5 ltr.
D. 22 de des.....	6'5 ltr.
D. 26 de des.....	3'7 ltr.
D. 27 de des.....	1'0 ltr.
D. 28 de des.....	0'3 ltr.
D. 31 de des.....	10'5 ltr.

Com podeu veure això és "Ca'n Dèbil".

TOTAL:	
Novembre.....	1'1
Desembre.....	27'7

XERRADA SOBRE L'OPERA

El passat divendres 4 de desembre i seguint la idea, no sempre realitat, de tenir alguna activitat al local social o simplement l'anomenada tertúlia dels divendres, va tenir lloc una explicació sobre QUE ES L'OPERA a càrrec d'una representació de la Societat d'Amics de l'Opera de Mallorca, il·lustrada amb exemples musicals.

L'AJUNTAMENT HA CANVIAT DOTZE NOMS DE CARRERS

Com segurament vos haureu adonat ja han canviat a la vila alguns noms de carrers, concretament dotze d'ells i que són els que podeu veure dins el requadre. Els canvis —com ja vàrem informar al "Llum d'Oli" no. 12, d'abril 1.981— foren aprovats el 10 de març de l'any passat per l'Ajuntament de Porreres i venen a restituir la majoria d'ells els noms antics i populars que tenien abans i que el Decret de Nova Planta traduï molt a la seva manera al castellà, mentre que per la seva part el franquisme canviava a la particular conveniència.

Les retolacions han estat fetes en plaques de marbre blanc amb lletres negres que resulten prou vistoses, estètiques i destacades. A més, han estat instal·lades amb un alt nombre. No és la primera vegada que hem comentat amb satisfacció aquesta mesura ni tampoc la necessitat de la seva conveniència, dons el canvi de noms en

la nostra llengua és un instrument de normalització i el retorn de les antigues denominacions un deure democràtic que calia separar.

Així i tot volem —en nom de l'Agrupació Cultural— deixar ben clar que els canvis no han estat fets per aquesta Entitat, ni tan sols proposats al pleneri corresponent, com en certa mala intenció hem sentit a dir, tot i que l'alegria que suposa per a una entitat cultural com la nostra aquesta notícia és evident.

Per acabar, a la vegada que volem aprofitar l'ocasió per a donar l'enhorabona a qui correspon, ens agradaria que aquesta primera passa tengués continuïtat amb el canvi de les altres retolacions en el nostre idioma i aprofitar aquest escrit per fer una petita rectificació ortogràfica a la placa Carrer d'en Veiet, situant a les originals un apòstrof entre la "d" i l'article "en".

NOMS QUE CANVIEN

C. José A. Primo de Rivera	C. des Pou Florit
C. Conquistador	C. des Vent.
C. General Mola	C. des Rector Llompart
C. General Franco	C. Major
C. Calvo Sotelo	C. d'En Veiet
C. Queipo de Llano	C. de l'Almoïna
C. Capitán Crespí de Valldaura	C. Nou
C. General Goded	C. de sa Galla
C. 18 de Julio	C. del Rei Jaume I
C. Héroes de Baleares	C. de les Illes Balears
C. Francisco Rosselló	C. de Sa Cooperativa
C. Doctor Magín Vaquer	C. des Molí d'en Negre

LA FILARMONICA ES NOTICIA

Darrerament la nostra banda de música la Filharmònica és notícia constant, fins al punt que ens obliga a resumir aquest noticiari.

Per començar cal informar que el prop passat disabte 21 de novembre els membres joves de la banda oferiren un concert a l'església parroquial amb motiu de la festa de Santa Cíclia. El dijous dia 26 de novembre es donà un concert a la Llar dels Vells de Ciutat deponent del Consell de Mallorca. Després, el dimarts dia 8 de desembre la nostra banda participà juntament amb les altres agrupacions mallorquines en una Mostra de Bandes a la Plaça Major de Ciutat. I finalment el diumenge dia

13 de desembre es donava el tradicional concert a la plaça de la nostra vila al migdia, per a després fer un dinar de germanor, a més de les actuacions pels Reis, etc. etc.

Per altra part el Consell concedí una subvenció de 150.000 pts. i en un altre aspecte fou guardonada amb el premi "Popular 81" otorgat per Ràdio Popular. Notícia important és la propera gravació d'un disc i cassette amb gravacions de la Filharmònica. També es diu que s'estan fent les oportunes gestions amb la finalitat de què per Sant Josep torni a València.

I a la loteria de cap d'any els tocà el reintegre!.

LA CORAL A L'AUDITORIUM

El passat diumenge dia 20 de desembre la Coral de Porreres assistí a la Trobada de Corals que tengué lloc a l'Auditori de Ciutat on interpretà cançons nadalencques juntament amb les altres corals mallorquines baix la denominació "Els Cors de Mallorca canten a Nadal".

LES ASSOCIACIONS DE PARES TENEN NOVA DIRECTIVA

Les associacions de pares d'alumnes dels col·legis Nacional Mixte i Verge de Montis-sion tenen noves juntes directives després de les seves assemblees generals. Així el Col·legi Nacional Mixte elegí com a president a Gabriel Cortés Llitas, vice-president a José R. Leiva Jiménez, secretari a Ricard Gámez Olaya, tesorero a Antoni Segura Fuster i vocals a Daminà Xamena Mora, Catalina Trobat Nicolau, Salvador Domínguez Sánchez, Joan Rosselló Mulet, Bartomeu Barceló Nicolau, Maria Mora Beltran i Maria Nicolau Mulet.

L'associació de pares del Col·legi Verge de Montis-sion elegí president a Antoni Llitas Vanrell, vice-president : Damià Mora Mora, tesorero: Mateu Amengual Bover, secretari: Sebastià Melià Mora, vocals: Sebastià Alzina Mestre, Antoni Nicolau Sitjar, Maria Concepció Nicolau, Antoni Rosselló Llitas, Jaume Sampol Servera, Bartomeu Sastre Mora i Jerònia Vaquer.

EXPOSICIO DE TONI TOUS

Durant les passades festes el pintor Toni Tous feu una mostra de pintura a la sala d'exposicions de "La Caixa", com ens té cada any acostumats.

Cal dir que hem pogut assistir a una progressiva trajectòria de millorament de la seva tècnica la qual omple de llum i colors els seus paisatges illencs.

ROBATORIS

Abans de les passades festes algunes propietats foren víctimes de robatoris, com veim que ve succeint sempre en aquestes dades i que si bé no foren importants en la seva quantia, sempre causen una certa preocupació. La botiga de robes de Ca Na Jerònia fou la més afectada per aquestes "visites", les quals ens agradaria fossin erradicades. Igual que a altres indrets de Mallorca massa sovint ens veiem sorpresos pels "amics" de les coses dels altres.

REVISTA

-Ha aparegut recentment una nova publicació escolar al nostre poble. Està feta pel Col·legi Verge de Montis-sion i du per títol "La Veu de l'Escola". Hi col·laboren alumnes i mestres i les seves planes —molt nombroses per cert— estan impreses en ciclostil. Ben venguts i molts d'anys de vida!.

GRUP FOGANYA: TEATRE

Els passats dies 6, 7 i 8 de desembre el Grup Foganya representà l'obra de Josep Maria Tous i Maroto, "Mestre Lau Es Taconer", al Principal Cinema de Porreres, a benefici de la restauració de l'Orgue de la Parròquia.

La direcció va córrer a càrrec de Jaume Rosselló, i va tenir una bastant bona assistència de públic. Es de resaltar el bon fi d'aquestes funcions teatrals, amb la recaptació destinada a la restauració de l'orgue parroquial.

MOLT BREU

FESTES.

-Com cada any tengueren especial brillantor les Festes de Nadal i Reis, entre les que caldria destacar —apart del seu caràcter familiar que tenen— les maitines, la cavalcada de l'arribada dels Reis d'Orient, el concurs de betlems, etc.

SA MOSTRA.

-Com a complement de la informació de la pàgina número 3 cal informar que un nou carrer ha estat rotulat, de nova denominació, a la vila. Es tracta de la travessia que hi ha entre els carrers Pare Molina i de la Rosa i que du per nom "Carrer de Sa Mostra". Aquest nom no l'havíem afegit a la llista per quant no figurava als carrers canviats per l'Ajuntament al ple corresponent, si no anam errats, ni sabíem que hagués estat aprovat a cap altre ple, si bé les intencions de posar SA MOSTRA a aquest lloc ens eren ja conegudes. Doncs, molt bé!

SUBVENCIONS.

-Quan tenguem la minuta dels acords presos a l'Ajuntament a les darreres sessions plenàries ja els hi informarem més detalladament de les subvencions concedides a les entitats culturals i esportives porrerencques per la nostra corporació municipal. També ens agradaria conèixer els criteris que es segueixen per a decidir les entitats que les han de rebre i llurs quanties. Tal volta al proper número...

-Segons rumors ha estat concedida una subvenció d'un milió de pessetes per part del Ministeri de Cultura per a la restauració de l'orgue parroquial. Pot ser una bona notícia.

FESTA PAGESA PORRERES 81

ORGANITZA I PATROCINA: AGRUPACIO CULTURAL COL·LABORA: AJUNTAMENT DE PORRERES

UN ALTRE EXIT

Novament l'Agrupació Cultural de Porreres tornà organitzar la Festa Pagesa que ja ha complit les seves sis edicions. Fou el passat dia 5 de desembre a la nit amb una sèrie de fogarons que permeten les torrades a la nombrosa assistència. La vetlada estigué animada pel grup de balls mallorquins "Puig de Bonany" de Petra i per una selecció de músics rockers de la vila que allargaren l'ambient fins després de les quatre de la matinada.

Hi hagué, a més, un espectacular binerbo i focs d'artifici, tot per suggestionar una mica els pocs desitjos festius que té avui la gent i sobre tot els foravillers.

Per acabar cal donar les gràcies a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, "La Caixa", pel seu suport.

Fins l'any que ve!

COMPRARIA CASA ANTIGA DINS PORRERES O ALS AFORES Tel. 64 73 68

NOTICIES DE FORAVILA

En el moment d'escriure aquestes línies —finals de desembre— els niguls tapen la nostra illa, han mollat algunes gotes, que només han bastat per a fer dos dits de saó. Si fossin un poc més generosos s'hauria acabat l'angoixa de l'eixut que tants mals resultats dona. Al pensar que alguns rius de la península, que fins ara havien anat buits i secs a 28 de desembre —i no és cap innocentada— s'han desbordat i sortit de mare, ens fa creure que el nostre camp encara se podrà salvar. Així al manco ho esperam.

Supòs haureu passat un bon Nadal i Cap d'Any i més els que tenien indiots i porcelles per a vendre ja que s'han pagat uns bons preus. Sabem que en els mercats de Ciutat hi hagués carniceries que no varen poder atendre la demanda d'aquests animals per la manca d'oferta... i l'ametla segueix a preus baixos... mentre que els torrons els hem pagat més cars.

ELECTRICITAT I ABONAMENTS: Els experts els donen gran part culpa dins la nul·la rentabilitat actual del camp.

AMETLERS: Segons l'actual Conseller d'Agricultura, Sr. Capó, aquest cultiu necessita de —valent susto— deu mil milions de pessetes per a adequar-se a les actuals necessitats dels mercats. On es trobaran aquests diners?. Segons ells, les fonts es troben a les entitats financeres. Ara bé, ens demanam, com en pot sortir el sofrit pagès si a més de pagar els préstecs de la compra de la maquinària, nous sistemes de cultius, vides adequades li afegim ara això dels nous ametlers acompanyat tot dels seus interessos... ja que aquestes entitats no ho fan filantròpicament.

OFERTA-DEMANDA: Ací està la clau de molts dels actuals problemes de l'agricultura porrerenca i mallorquina en general. Aconseguir introduir qualitat dins els productes i oferir-los als canals de distribució que atenen el consum de Mallorca. Es un dels grans rets que ha d'afrontar l'agricultura mallorquina. Teniu en compte que s'estan important de la península una gran varietat de llegums, hortalisses i fruita la qual podria aconseguir-se dins l'illa. "Sa Cooperativa" és un exemple positiu amb la seva secció d'hortalissa i fruita a través de "Mercapalma" tenint, sembla, uns bons resultats.

SEMBRAR: Mal any per manca de só. No s'han sembrat la gran quantitat de nous peus d'albarcoquer que s'havien preparat. Degut als bons preus d'enguany d'aquest fruit, semblava que se'n sembrarien molts però per manca de pluges s'hauran de fer l'any que ve. El mateix, cal dir, dels ametlers i altres fruites.

ABONAMENTS: Per a fruiters i vinyes, especialment amb 3-15 i 4-8-12.

PODAR: Vinyes resguardades, melicotons, peres i pomes... quasi tots els fruiters manco els tarongers.

ANIMALS: Encara, pels més tardans, és temps de sobrasada i botifarrons. Dins el mes de febrer, comença la venda de bestiar de llana, que segons els rumors podria agafar bons preus.

I.B.I.A.: I per acabar no tot han d'esser males notícies. L'Institut Balear d'Investigacions Agràries està aconseguint bons resultats amb alternatives als actuals cultius. Concretament "maiz", cotó i diversificació de productes derivats de la llet. Mirau els menorquins, que promocionant i cuidant el seu producte bàsic —el formatge— estan recollint uns bons resultats després d'anar-hi molts d'anys darrere.

LA DARRERA: Unes paraules, recollides de la premsa, molt acertades pensam. Aquestes deien: "... avui el pagès és un ésser maltractat socialment i no és cap tòpic dir que està malvivint. Només a costa d'un gran treball personal és capaç de treure rendiment a la seva terra. Es tracta de què endavant, aquest pagès, amb l'ajuda de l'administració sigui capaç de produir més i millor i que es trobi situat a la mateixa altura de la societat urbana de les Illes".

NOTICIES DE "SA COOPERATIVA"

Voleu que vos digui que sense En Mateu allò no pareix el d'abans. Però la vida segueix. Més de trenta dones s'hi guanyen les sopes amb la seva tasca diària. amb la lluita contra el temps, ja que no se poden atendre les comandes tal com se desitjaria. Un gran any per a la Cooperativa i especialment per a la secció d'albercoc. No se poden atendre totes les sol·licituts que contínuament arriben. Aniria bé poder-ne estotjar algunes per l'altra temporada!

Ara bé, vius a la qualitat i a l'elaboració, neteja i envasament. De cada dia se presta més atenció en aquests quatre punts que hem anomenat. No convé perdre els clients.

Sabíeu que durant l'any passat la Cooperativa s'ha gastat 1.500.000 pts. en millores i que l'any que ve se farà imprescindible construir una sala de destriament adequada a les normes de Sanitat?.

Francesc Llinàs.

LA LLENGUA DEL CARRER

Aquí teniu un altre indret del poble on també ha arribat la normalització lingüística comercial. Es el "toldo" del Forn de Ca'n Lluç, el qual destacam en aquest n' mero per la seva contribució a fer de la nostra llengua un vehicle d'expressió normal.

INSTAL·LACIONS SANITARIES

TOMEU BLANCH

C/ Agustí Font, 41 Tel. 64 71 50 PORRERES

A TOTA MUSICA !

DISSABTES I

DIUMENGES

OBERT

TAULA RODONA SOBRE LA PROBLEMÀTICA DE LA VINYA I EL VI A MALLORCA

Com ja anunciarem al passat número de LLUM D'OLI, volem oferir-vos un ample resum i comentari de la Taula Rodona que es va fer el passat mes de novembre sobre la problemàtica de la vinya i el vi a Mallorca, en la qual intervingueren destacats especialistes en el tema: Joan Simarro, dels serveis d'Agrocultura del C.G.I.; Jaume Grimalt, enginyer agrònom i delegat del SEMPA; Bartomeu Homar, president de l'Associació de Comerciants i Embotelladors de Vi; Ramon Alabern, pèrit Agrícola de l'Obra Social de "La Caixa"; Bartomeu Rosselló, president de la Cambra Agrària de Felanitx; Joan Antich, gerent de la Cooperativa de Felanitx; Josep Lluís Roses Ferrer, de Bodegues Ferrer de Binissalem; Antoni Monserrat, viticultor i Jaume Mesquida, enòleg porrerenc i bodeguer. Moderà amb molt d'acert Planas Sanmartí.

En el primer torn de paraules ja va quedar ben establerta la problemàtica i els diferents punts de vista dels participants, així Joan Simarro opinà que la producció a Mallorca es poca i mala de vendre, i que no es produeix perquè no és rendable pel pagès. Tampoc es ven perquè la qualitat és molt baixa. Per tant s'ha de millorar la producció i la qualitat. La millora de la producció gira al voltant de dos factors: kilos per quarterada i preus del vi, dues coses que estan en contra posició, ja que si parlem d'una varietat determinada, incrementem la producció normalment i baixem el grau alcohòlic. Per tant s'han de cercar varietats noves que tinguin més potencial de producció i més grau alcohòlic i s'han d'experimentar en la pràctica.

L'altre problema és la comercialització, tema en el que intervien molts factors. A Mallorca s'hauria d'intentar retrobar aquell vi, de consum diari, amb gust de sang, tal acceptat abans, i segurament el consum augmentaria. A més s'han d'anar a trobar uns vins de molta qualitat.

Jaume Grimalt centrà la problemàtica en que a Mallorca hi ha excés de producció en relació amb el consum. Aquí es ven

més vi de la Península que el que es venia fa uns anys en relació al que produïm aquí. Les causes: la producció d'un tipus de vi que actualment no té acceptació a Mallorca.

La producció a Mallorca es poca i mala de vendre.

A continuació plantejà una sèrie d'interrogants: ¿Es possible o no fer un altre tipus de vi a la zona baixa (Felanitx, Porreres i Manacor)? ¿L'únic problema és de graduació, o de graduació i "bouquet"? ¿Es possible amb les varietats actuals, amb una millora de la tècnica del cultiu, millorar la qualitat? ¿O hem d'anar a noves varietats com les que ja s'han experimentat aquí a Porreres?

Després afegí que la relació entre el viticultor i bodeguer ha d'esser molt estreta. S'ha d'anar cap a sistema cooperativista, que el viticultor sigui a la vegada elaborador o bé que el bodeguer establi consorcis amb els productors de cara a que aquests facin un producte capaç de donar un vi que ell vulgui.

Bartomeu Homar parlant de la producció opinà que el vi que es fa a la zona baixa s'ha trobat amb el fort handicap de que de-

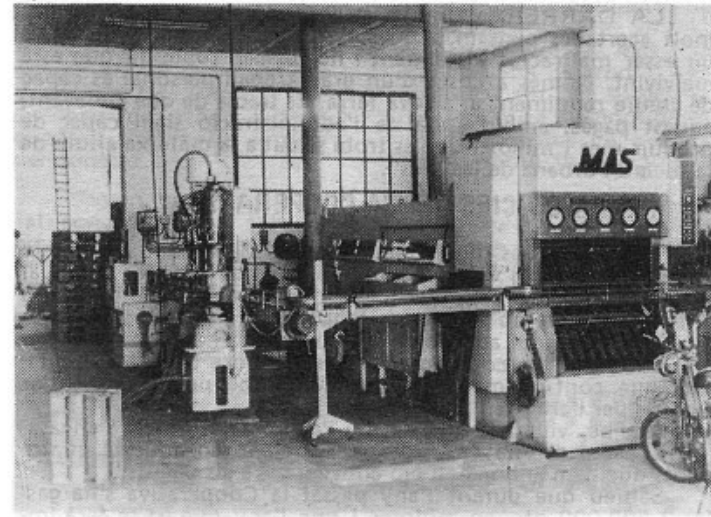
La relació entre el viticultor i bodeguer ha d'esser molt estreta.

gut a l'augment del nivell de vida i a les fortes promocions comercials del vi de la península, i ara no té acceptació. Llavors per poder comercialitzar-lo no queda altre remei que mesclar-lo amb una gran quantitat de vi duit de fora.

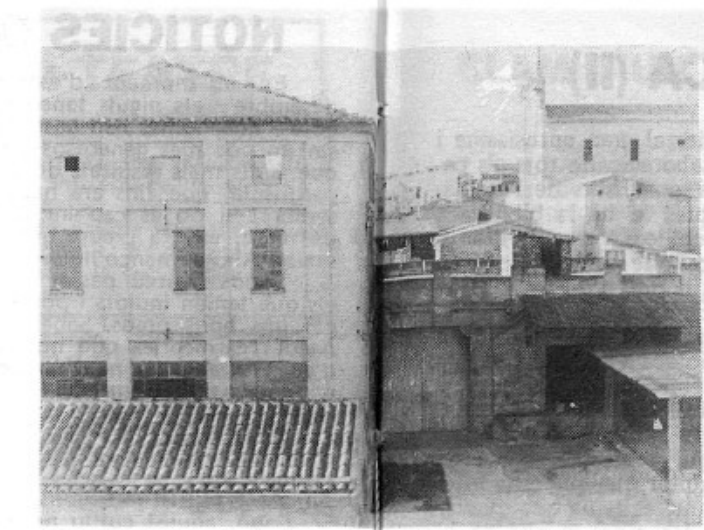
Contestant a alguns interrogants de Jaume Grimalt, diu que les varietats actuals com "Gaillet", "Fogoneu" i "Fogoneu Francès" no són aptes per l'elaboració de vi avui en dia. El consumidor demana vi de sang i el que deim "vi de mitja criança", que és el vi normalment destinat a hosteleria, i "vi de reserva". El "manto negro" va millor, però carrega massa, a més que és una varietat que demana molt de sol, i aquí hi ha la mala costum de no fer el cep, el que impedeix una normal insolació del raïm. Tots hauríem de saber que per transformar l'aigua i els àcids en sucre, el raïm necessita una determinada quantitat de calories durant l'any.

A la zona alta, el "manto negro" té una dificultat important per donar vins de criança, degut a les seves característiques, per tant tampoc ens serveix molt.

Parlant de preus pagats al viticultor digué que els elaboradors no fan unes condicions al vi mallorquí, vos puc garantir, digué, que hem estat sostenint preus realment polítics, preus de "bancarrotat" per nosaltres. Aquí s'han pagat raïms més cars que enlloc, precisament per a incentivar el cultiu de la vinya. Aquí és per tant el ver-

Ca'n Jenoi, moderna maquinària al servei d'uns vins que aspiren a ésser competitius i de qualitat dins el mercat d'avui.

Sa Sabateria o el desbancament del vi industrial a Mallorca. La crisi ja és història, per aqueixes imatges.

Avui parlar d'una vinya que no tinguem com a mínim 15 hectàries de cara a treure unes rendabilitats, és parlar d'impossibles.

tader problema del camp mallorquí, el minifundisme, l'atomització d'explotacions. Avui parlar d'una vinya que no tinguem com a mínim 15 hectàries de cara a treure unes rendabilitats, és parlar d'impossibles.

Donà molta d'importància a la necessitat de que tant l'elaborador com el viticultor tinguin nocions molt amples sobre vinya i vins, respectivament. Parlà també del tema dels abonaments i insecticides. S'ha de formar al viticultor sobre el que s'ha d'esquitjar i els abonaments necessaris.

Pel que fa al tema de la comercialització opinà que el gran problema és la baixa del consum de vi a Espanya en un 30 o 40 per cent des de fa uns quatre anys ençà, mentre que el consum de cervesa ha augmentat d'un 20 a un 30

Menys de 30 quarterades de vinya no són rendables. Si un viticultor no les té, s'ha de juntar amb altres.

per cent i no fa falta parlar de les begudes d'esnobisme, modernes, que la gent beu perquè les donen als al.lots al col.légi o qui sap perquè, que també han tingut un increment importantíssim de consum.

Un altre problema és que no hi ha altre país en el món civilitzat que tinguí uns gravàmens imposibilitats com té el vi a Espanya, a més de la fòbia impressionant pel alcoholisme. Si hi ha algú que sia anti-alcohòlic aquest és l'elaborador i el comerciant de vi. Nosaltres el feim i tractam perquè es prengui com a aliment. El vi begut en moderació no produeix alcoholisme. Aquest és un problema molt més complexe.

Mentres que es pugui dur vi de la península en gran quantitat, no hi haurà mercat pel nostre.

Ramon Alabern, com a tècnic d'un banc digué que ell no en sabia de vins, que a ell el que li preocupava era el tema econòmic. Li preocupa la rendabilitat que pugui treure el pagès amb la vinya. Si el raïm es paga segons el grau, s'ha d'anar a varietats que facin molt de grau. Després a millorar les tècniques de cultiu i explotació i sobretot practicar l'associacionisme. Ell digué que menys de 30 quarterades de vinya no són rendables. Si un viticultor no les té, s'ha de juntar amb altres. És l'únic sistema perquè l'associació pugui comprar la maquinària necessària per a dur endavant l'explotació.

Bartomeu Rosselló tocà també el tema de l'associació però entre viticultor i elaborador, han d'anar junts, o han d'esser el mateix: fer vinya i elaborar el vi.

També toca el problema de les plagues, dient que van en augment, per tant és un problema a tenir en compte. Afegí finalment que fer vinya és difícil.

Joan Antich es mostrà d'acord amb la problemàtica general de varietats i qualitats. Digué que la culpa de la baixa qualitat del vi mallorquí no és només del productor sino de l'elaborador. Els bodeguers han hagut de canviar els mètodes d'elaboració en motiu del gran augment del volum de raïm a tractar. S'ha canviat tota l'estructura per tal d'anar a una més ràpida manipulació del producte, introduint-se noves tècniques bodegueres que han fet que es deixàs de banda aquella elaboració artesanal que donava com a resultat aquell vi nostre d'abans.

El productor ja no es fia ni del comerciant ni de l'Administració.

Opinà que es necessari canviar totalment l'estructura de producció i elaboració de cara a millorar qualitats. Josep Lluís Roses Ferrer, de Binissalem, parlà de les diferències de problemàtica entre la zona alta i la zona baixa.

Ell creu en el futur del mallorquí, ja que ell veu, de cada vegada més, un augment en la demanda del nostre vi, però que mentre que es pugui dur vi de la península en gran quantitat i vendre'l com a vi fet a Mallorca en un 100 per cent, perquè és més barat i més bo —sempre serà més barat el vi de la península que el d'aquí— no hi haurà mercat pel nostre.

Antoni Monserrat, com a viticultor opinà que és molt més bo de fer teoritzar sobre el canvi necessari per a millorar produccions i qualitats que dur-ho a terme en la pràctica. Es mostrà d'acord amb tot, amb la necessitat d'associació, canvi de varietats, etc. però que el més mal de fer és fer creure tot això al viticultor, perquè el pagès està molt escarlat. El productor ja no es fia ni del comerciant ni de l'Administració.

Jaume Mesquida "Xenoi", digué que el que s'ha de posà ben en clar és que al pagès no se'l pot enga-

nyar mes. El pagès no se li ha de dir que produeixi un kilo de raïm. Se li ha de dir que faci una botella de vi, que la lluiti i comercialitzi, ja sigui a través d'una cooperativa, associació, etc. És a dir, ha de tenir una bodega darrera ell.

Noves tècniques bodegueres que han fet que es deixàs de banda aquella elaboració artesanal.

En quant a varietats, res del que tenim val per a res —paraules textuais— Aquí s'ha d'anar a fer un vi de molta qualitat. Espanya produeix 40 milions d'hectòlitres de vi, la majoria dels quals són vi corrent. Aquest vi corrent està sotmes a preu de mercat, i aquest és el que defineix el preu. Mentre al comerciant —que no estima ni el vi ni la vinya— pugui comprar una pesseta més barat a la península, i a una qualitat de moment millor, això determinarà la rendabilitat del cultiu.

Parlà també de les diferències entre les denominades zona alta i baixa. Digué que no és just que hi hagi dos preus distints. Si un "manto negro" a la zona alta fa 12 graus i va a un preu, aquest preu ha d'esser el mateix aquí a la

Al pagès no se li ha de dir que produeixi un kilo de raïm. Se li ha de dir que faci una botella de vi.

zona baixa. Ara bé, creu que ni a la zona alta ni a la baixa es pot salvar el vi amb el "manto negro" ni amb les varietats que tenim ara. Estam ja experimentant noves varietats i sabem que són adaptables, que podem fer vi de molta qualitat i que tenim molt de mercat. Sols queda fer feina.

Fins aquí durà la primera part del debat. Llavors es passà a un torn de preguntes i respostes entre els membres de la taula que pulliren diferències de criteri enfront del problema i opinions exposats, passant després al col·loqui obert entre el públic que fou molt interessant. Sorgí la problemàtica de la darrera campanya, ajudes des de l'Administració, etc.

Reportatge fotogràfic:

M. LLADO.

CONCLUSIO

Una vegada fet aquest petit resum de les importants opinions escoltades en aquesta taula rodona podem treure moltes conclusions, sempre positives, aplicades al nostre redol. La primera és que de tota la vinya sembrada avui amb les varietats que tenim molt poca serveix per a fer vi d'una mínima qualitat. Suposam que no es gens rendable del pagès fer vi que llavors s'haurà de destinar a destilació, pel baix preu pagat per aquest producte. Després ens trobam que el comerciant no en vol, perquè li rendeix més comprar-lo a fora, més barat, de més qualitat i sense risc. Per tant és el pagès que ha de dir: si vol fer vinya o es vol dedicar a altres productes. Si vol fer vinya destinada a produir més qualitat i que sobretot li sigui rendable, ja sap la solució, s'ha apuntada anteriorment en algunes intervencions dels tècnics participants a la Taula Rodona: associació cercant una bodega, ja sia establint consorcis o a través d'una sistema cooperatiu —a la Península i a quasi tota Eu-

ropa una majoria del vi elaborat surt de cooperatives—, establir les varietats noves a implantar, tenint en compte que aquí a Porreres ja hi ha moltes varietats experimentades, varietats de la península i de l'extranger, i recabar l'ajuda de l'Administració ja sigui amb doblers a fons perdut o mitjançant crèdits a llarg plaç i a baix interès, per finançar la inversió necessari i cubrir els possibles perjudicis que comporta haver d'arrabassar la vinya vella. Aquest és per tant el nostre punt de vista sobre el tema. Si es vol fer vinya ha d'esser per fer un vi de molta qualitat, o com a mínim que tinguí acceptació com a vi de consum diari. Mercat n'hi i ha molt. Solsensem amb el vi que es consumeix a l'hosteleria a Mallorca, i que ara per ara l'importam quasi tot de la península, i pensem també, de cara a l'exportació fora de les illes inclús a l'extranger, el que suposaria una denominació d'origen on hi figuràs la paraula Mallorca, paraula que com sabem tots ven molt bé.

M. LLADO

Amb motiu de la passada inauguració de la Biblioteca Pública de Porreres, ubicada als alts de l'Ajuntament, i que compta amb una dotació inicial de llibres cedits pel Consell General Interinsular vos oferim a continuació els dos treballs guanyadors corresponents als alumnes de vuitè curs del Concurs de redacció convocat amb motiu d'aquesta inauguració:

LA BIBLIOTECA (I)

Això és la història de la meua vida:

Vaig néixer a casa d'un senyor molt intel·ligent, que em cuidava i que es passava llargues hores escrivint damunt el meu cos. Això no m'agradava gaire perquè en lloc d'estar net i blanquet, estava ple de dibuixos i lletres negres. I jo pensava, perquè me feien allò?

Després em dugueren a un lloc on hi havia molta gent i moltes màquines, allà em feren un vestit nou, no pareixia el mateix d'abans, estava preciós. Més tard m'agafaren amb un parell més com jo i ens varen ficar dins una caixa. Estàvem molt estrets i allò era molt fosc; la caixa es remanava i tot eren empenyes. A la fi ens vàrem aturar de ramonar, sentirem un renou i va començar a entrar llum dins la caixa. Jo estava molt content. Ens tregueren de la caixa i ens varen col·locar damunt unes estanteries molt altes. Jo tenia molta por tan enfilat, però poc a poc em va fugir. Allà n'hi havia molts més com jo, de tots colors i de tots tamanyos. Jo no sabia on me trobava i he de reconèixer que tenia les fulles que es remanaven de por, entre tants de llibrots grossos i jo justament era el més petit.

No passà molt de temps quan vengué un senyor amb unes gran ulleres. Es va seure devora una taula on hi havia molts de llibrets primos i tots iguals. No va estar molt a venir-me un altre però aquest més jovenet, parlà una estoneta amb aquell de les ulleres i després agafà un parell de llibres de devora jo i els posà damunt una taula, es va seure i començà a fullejar i a fullejar. Així va estar una bona estona i després tornà col·locar els llibres al seu lloc. Però no va esser tot això, després en vengueren més com aquest i tots feien igual. Més tard aquell

home de les ulleres es va aixecar, va anar cap a la porta, va sortir, es va sentir el renou de la clau i després ja no es va sentir res més. Jo no sabia que era tot allò i només tenia ganes de saber-ho. Passaren unes hores i tot estava solitari i silenciós, però jo vaig sentir una veu:

-Eh, tu!

-Jo?, vaig exclamar tot estranyat.

-Sí, tu! Què ets aquest llibre nou que han duit avui? Què tens por? Et veig molt assustat.

-No, però és que ho trob molt estrany tot això, tants de llibres junts i aquestes visites tan estranyes.

-Què no saps que és això?

-No, què és?

-Es una biblioteca.

-I què vol dir això?

-Ací venen nins, joves i fins i tot grans a llegir-nos, ens agafen, ens duïen a la taula i ens llegeixen.

-I aquell home de les ulleres? -vaig demanar jo, que ja tenia ganes de saber qui era aquell senyor.

-Es el bibliotecari.

-Ah! -vaig exclamar. Ja començ a entendre-ho tot.

Així va esser el primer dia que vaig passar al lloc que el meu amic deia: la biblioteca. Ara ja som vellet i estic tant content i orgullós d'haver passat tota la meua vida fent companyia a tots aquells amics que venen a consultar-me, llegir-me i a entretenir-se un poc amb jo, i que un dia seran persones cultes i de gran posició i tot això gràcies a la meua ajuda. Per això vos deman que vengueu a veure'm, perquè jo i els meus amics vos esperam, ací, a la biblioteca de Porreres.

FRANCISCA SERVERA
Alumna de vuitè curs
d'EGB del Col·legi
Verge de Montis-sion

LA BIBLIOTECA (II)

La biblioteca és un lloc on hi ha una certa quantitat de llibres ordenats i que quan es vulgui es poden consultar i llegir. Les biblioteques es coneixen fa ja molts d'anys; en temps dels grecs i romans ja havia unes biblioteques amb un considerable nombre de llibres.

Dins una biblioteca es troben llibres de moltes diferents classes; d'història, de ciències, de geografia, etc... Dins Espanya hi ha ja moltes biblioteques amb gran quantitat de llibres, essent durant els segles XV i XVI quan es començà a posar un interès notable pels llibres, ja que tota la gent no pensava abans en els llibres, i se preocupava més per les lluites que per la cultura, essent els frares els que cuidaven i feien la cultura.

Al nostre poble fa uns quants d'anys es va formar la biblioteca pública al Col·legi Nacional de Porreres, i durant els dos o tres anys passats s'ha anat modernitzant, duent nous llibres, etc..., i ha estat molt conreguda. Tot això ha estat

gràcies al gran entusiasme i col·laboració de tots els pares i professors de l'escola. Després hi ha la biblioteca del col·legi Verge de Montis-sion, que no és tan gran com la de l'altre col·legi però també té la seva importància. Ara es vol crear una biblioteca a l'Ajuntament de Porreres, amb l'objectiu de cultivar més la cultura del nostre poble perquè així el qui tenia necessitat de consultar qualche cosa interessant, es tenia que quedar amb les ganes ja que no hi havia cap lloc on es pogués consultar a no esser a la seva pròpia casa o als col·legis.

La incorporació d'una nova biblioteca al nostre poble ens ajudarà molt, principalment als estudiants, on hi podrem anar ja que serà pública, a cercar textos, consultar llibres, i fins i tot per a entreteniment. Per això jo desitjo que aquesta no sia la darrera biblioteca pública que s'obriga dins el nostre poble. Es necessari que cada dia es tengui més interès pels llibres.

Bernat Vidal Juan

Es guirigaller deu haver perdut sa vista. Mira que pensar-se que això era un paraigua.

CLAM D'UN NIN EL DIA DE REIS

Es el dia dels Reis i estic trist. Al meu voltant els amics boten d'alegria, corren i juguen amb les noves joguines. Jo no, perquè tenc a les meves mans una jugueta com aquelles que usen els homes grans, però de veritat, per a matar.

A Polònia, al Salvador, a l'Iran... i a tants d'altres llocs —també de vegades entre nosaltres— els homes usen aquestes juguetes, però de veritat, per a matar.

Jo la vaig demanar als Reis, jo la volia, jo la tenc. La televisió em va fer creure que era una jugueta alegre, bona, divertida. Al mostrador de la tenda feia un desig fora mida comprar aquesta jugueta... que els homes gran usen, però de veritat, per a matar.

M'han fet creure que té la raó qui té la força. M'han fet creure que el món està dividit en bons i dolents... i que el bo és el qui té més punteria i que el dolent és el més dèbil, el més oprimat, el més explotat. Si fos així jo voldria moltes juguetes, d'aquelles que usen els homes grans, però de veritat, per a matar.

Jo he vist persones majors que es passegen i desfilen amb juguetes com la meva, de vegades tenc ganes d'anar vestits com ells, de vegades em fan por. ¿Tal volta també els agrada, com als meus amics,

jugar a moros i cristians? Tal volta defensen els "bons"? Quins "bons"? ¿I per això és necessari tenir a les mans juguetes que s'usen, però de veritat, per a matar?

Jo he sentit com al meu país hi ha "terrorisme", i m'han explicat que eren "persones" que per defensar idees, per practicar venjances, per llevar llibertats o per cobrar un sou, seguen vides i destrueixen famílies usant juguetes, però de veritat, per a matar.

Jo m'adon que el món m'ha enganat, perquè jo no vull afusellar, jo no vull fer córrer sang, jo no vull jugar a matar... jo tenc vida, jo vull viure, jo desig vida feliç per a tothom, i per això no vull arriscar-me a saber utilitzar juguetes que els homes grans usen, però de veritat, per a matar.

Hem diuen que les pel·lícules de sang, de morts, d'odis, de venjança, del poder de les bales... són bones per a mi... i així m'avesaré a participar activament dins la lluita pel poder. pel domini, per l'explotació d'aquesta societat nostra amb les juguetes que usen els homes grans, però de veritat, per a matar.

I em prohibeixen veure pel·lícules on l'home i la dona s'estimen. Sembla que seria massa perillós aprendre estimar, esser germans de

debó, procurar ter el bé, jugar a crear vida, donar felicitat a les persones... els qui tenen la força i les armes ja no comandarien perquè ens conduirien per la raó i per la veritat, per allò que som: persones, i ja no servirien les juguetes que usen els homes grans, però de veritat, per a matar.

Ens han dit que calia ingressar dins organismes internacionals de molta força per no perdre el poder, sabem que les despeses seran immenses... jo voldria crear més organismes internacionals de germans, on hi posàssem els estalvis de tots perquè, entre tots, eliminàssim les juguetes que usen els homes grans, però de veritat, per a matar.

Pares de tot el món!, constructors i venedors de

juguetes! compatiu-vos de tants i tants de nins que el dia de Reis tenen a les mans, com jo, una jugueta que usen els homes grans, però de veritat, per a matar.

Portau-me, oh Reis, juguetes a balquena, juguetes de vida, juguetes de pau, juguetes de creació, juguetes... que no usin els homes grans per a matar.

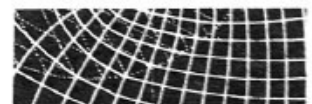
Portau-me, oh Reis, un món on els homes canviïn les espases en arades, les bombes en pa, les presons en llibertat, el poder en servei...

Portau-me, oh Reis, una poncella quan s'obri a la llum, al color i a la música... i que té una goteta de rosada fresca al petal de l'amor.

Un nin gran
Ral

¿ COM TE TANTA AUTORITAT EL DARRER DIA DE L'ANY?

- 1.El trenta-un de Desembre, en pany i clau ha tencat; per això aquest any passat, ja està passat per a sempre.
- 2.Ell no perdona a ningú; en arribar al final, sempre vol quedar cabal, en que sia inoportú.
3. En tot és molt puntual, dies, setmanes, i mesos; qual si fossen uns ingresos, com a per paga anual.
4. Quan arriba a n'el final, no se deixa subornar, el seu fi ell complirà, tant si és per bé com per mal.
- 5.No coneix més que un patró, el qui tot ho dirigeix, les seves ordres compleix, ses de Déu Nostre Senyor.
6. Això a mí em fa pensar lo que a s'aigo li passa; en que fa forat i tapa, i a molts ha fet anegar.
- 7.Molts no sòlen fer cas d'ell però molt poc li importa, ell els tencarà sa porta, tota finestra i portell.
8. Es per demés reclamar, perquè no en treuran res; es rep lo que se mereix, cadascú en particular.
- 9.Res té que guanyar ni perdre, compleix l'obligació; tant si és figa com figó, la cull en que sia verda.
- 10.Quan ve l'hora del morir, a molts dóna el seu disgust, perquè diven que és injust, i el tenen mal de sofrir.
11. Sempre és estat així; uns, contents, altres, fallons però per moltes raons, ningú el ferà desdir.
12. El temps és així com és, no com nosaltres voldriem, tanmateix no impediriem el curs que ara segueix.
13. Segueix les ordres rebudes, fent sempre son cap envant; el temps mos surt del llevant ja en ventades o plogudes.
14. Alguns dies fa temps bo, altres, tals quals o dolents, no tots en queden contents, per alguns, els fa mal sò.
15. Des del Llevant neix el dia, i en el Ponent es mor; sempre serà així això, perquè ja mai es desvia.
16. Es el curs que l'imposà, el Déu Pare Creador, tant amb fret com amb calor, per envant sempre anirà.
17. Es comença pel Gener, i acaba pel Desembre, aquest curs ha seguit sempre diu: en Francesc Oliver.

LLUM D'OLI

Butlletí Informatiu de l'Agrupació Cultural de Porreres. Núm. 18 Gener de 1982

D.L. PM 76/1.979

Redacció/Administració/Publicitat: Carrer de l'Almoina, núm. 67-1er. Porreres Mallorca.

Preu subscripció: 500 pessetes (un any).

Número solt: 50 pessetes.

Imprès als tallers d'Edicions Manacor S.A. en ofsset

Edita: AGRUPACIO CULTURAL DE PORRERES

Els articles publicats reflexen únicament l'opinió dels seus autors.

Equip de Redacció: Joan Barceló, Macià Lladó, Maria Barceló i Crespi, Guillem Torres, Francesc Llinàs, Joana Mora, Pep Mayol, Rafel Ferrà, Joana Matas, Joan Melià i Climent Picornell.

Col.laboradors: Ramon Rosselló, Tomeu Barceló, Jaume Rosselló, Tomàs Bordoy, Joan Sorell, Francesc Oliver, Toni Servera, Joan Barceló Barceló, i Ral (pseudònim).

Fotografia: Foto Vidal, Rafel Ferrà, Macià Lladó i Joan B. Bauçà.

FUTBOL: NOTICIARI

per Pep Mayol

Un breu descans en el futbol per a quatre dels cinc equips de la U.E. Porreres, concretament a les quatre categories inferiors ens serveix per a fer un comentari a les respectives categories en què participa cada un dels nostres representants:

ALEVINS: HI HA GENT QUE PROMET

Acabant l'any aquest equip ha demostrat qualitats en alguns jugadors, malgrat la poca experiència, per esser el primer any que juguen a futbol en competició oficial. L'experiència de l'entrenador Sebastià Alzina i les ganes de treballar són les principals armes amb que compta. Actualment ocupen la sisena posició a la taula. I encara que no els anàs molt bé amb el líder Lactància, ells també han sabut tornar la moneda a altres equips.

Els darrers resultats han estat els següents:

- Campos, 0 - Porreres, 0
- Porreres, 3 - Ses Salines, 0
- La Salle 3 - Porreres, 0
- Porreres, 7 - Ca n'Arabí, 0
- Lactància, 7 - Porreres, 0
- Porreres, 1 - At. Alaró, 1
- Pla Na Tesa, 0 - Porreres, 4

INFANTILS: PODRIEM ANAR MES ALTS ENCARA

Cal destacar la forta pugna en aquesta categoria entre el nostre representant i La Salle Manacor, seguits de prop pel Margalidà. Una derrota mínima a Porto Cristo i dos empats fora són els resultats més negatius de l'equip. Malgrat l'experiència de molts dels seus jugadors els falta valor i força a l'hora d'estrènyer un poc per a aconseguir els dos punts en alguns encontres.

Els resultats obtinguts han estat els següents:

- Porreres, 2 - Ses Salines, 0
- Campos, 0 - Porreres, 2
- Porreres, 2 - Cardessar, 1
- Porto Cristo, 2 - Porreres, 1
- Porreres, 3 - Sant Joan, 0
- Margalidà, 0 - Porreres, 0
- Felanitx, 2 - Porreres, 0

JUVENILS: ACTUACIONS NORMALS, TIRANT A BAIX

L'equip ha baixat molt en el seu rendiment i de la posició alta que ocupava ha passat a la zona intermitja de la taula. Les llessions d'alguns jugadors i expulsions són les causes principals.

Aquests són els darrers resultats:

- Porreres, 1 - Consell, 1
- Badia CMSS, 4 - Porreres, 0
- Porreres, 1 - Gesa Alcúdia, 0
- Espanya, 2 - Porreres, 0
- Porreres, 2 - Porto Cristo, 0
- Escolar, 4 - Porreres, 1

TERCERA DIVISIO: UNA CAMPANYA PER A RECORDAR

Sensacional la marxa de l'equip porrerenc en aquest final de la primera volta ja que ostenta un quart lloc, molt meritori, en la classificació. La inclusió de jugadors com Maza, Eladio i la total adaptació al joc de l'equip d'Aparicio són els principals factors d'aquesta triunfal marxa, sense menysprear als altres jugadors que també contribueixen a l'èxit de l'equip. Un grup encapçalat pel Poblenc seguit del Manacor. Constància i Porreres fan que la Lli-

de la gran afició amb que compta el Porreres, que els èxits continuïn.

Els darrers resultats han estat els següents:

- Porreres, 1 - Sóller, 0
- Xíivar, 3 - Porreres, 1
- Porreres, 2 - At. Ciutadella 1
- Sp. Maonès, 0 - Porreres, 2
- Poblenc, 3 - Porreres, 0
- Porreres, 2 - Calvià, 0
- Margalida, 3 - Porreres 4
- Porreres, 2 - Manacor, 1

ESCACCS: UNA TEMPORADA IRREGULAR

Enguany la sort no ha acompanyat als nostres equips d'escacs. A primera categoria, després d'haver devallat la temporada anterior de preferent, es tengué una bona primera volta de lliga, arribant a acabar en el segon lloc, per a continuació tenir una mala fi de resultats dolents i el que ens prometíem com una campanya d'èxits es convertí en un discret cinqué lloc de vuit equips. El torneig acabà el passat dissabte dia 16.

A segona, amb menys potencial i molt variades alineacions, passà quasibé el mateix. Així i tot cal estar-ne una mica més satisfets per això que deim, malgrat haver perdut alguns punts que podrien haver fet superar el sisé lloc final. Han participat un total de 19 escaquistes al llarg de les catorze jornades que han durat els campionats de clubs insulars.

Equip de l'Unió Esportiva Porreres. Un projecte de futur que arriba més lluny: la lliga d'ascens a Segona Divisió B (foto Vidal).

AFICIONATS: SON DELS MILLORS

Després de la primera volta, amb algunes derrotes a les cinc darreres jornades, s'ha passat a esser un dels equips forts del grup. Victòries, bon futbol i entrega total dels jugadors a més de la bona direcció al front de l'equip del Sr. Sorell, són elements suficients per a que al final de la Lliga es trobin entre els dos primers i així poder disputar el campionat de Balears. Esperem-ho!

Els darrers resultats foren els següents:

- Cide, 3 - Porreres, 1
- Porreres, 1 - At. Campos, 3
- Porreres, 4 - Sóller, 1
- Artá, 0 - Porreres, 1
- Porreres - Badia (no present)
- Santanyí, 0 - Porreres, 6
- Porreres, 9 - Sant Pere, 0
- Ca'n T. Taleca 1 - Porreres 4

ga se carregui d'emoció ja que l'actual líder no és l'equip que deixa la tarja de visita a tots els camps i per això no s'hi pot confiar massa.

Desitjam pel bé de l'equip, de la directiva i

GINNASSIA PER A TOTHOM A L'ESCOLA NOVA

Des del mes de desembre, a l'Escola Nova es donen classes de gimnàssia a càrrec del professor d'Educació Física Mateu Domínguez, conegut per tots els seus rècords en atletisme. Aquesta activitat ha tenguut gran acceptació entre els nins i majors.

L'horari de classes és el dimarts i dijous de les 20,00 h. a les 22,00 hores essent la primera hora per als nins i la segona per als majors.

Per a més informació acudiu a la Junta Directiva de l'Asociació de Pares d'Alumnes del Col·legi Estatal.

**FABRICA DE TERRASSOS
JAUME JUAN SAGRERAS**

Camí de Sa Pedrera, s/n. Tel. 64 70 96 PORRERES

ASSEMBLEA ORDINARIA DE SOCIS DE L'AGRUPACIO CULTURAL

A tots els socis:

Quedau convocats a l'Assemblea General que tindrà lloc el proper dia 22 de gener de 1.982 al local social a les 20,00 h. amb el següent orde del dia:

- 1.- Lectura de l'acta de l'Assemblea anterior per a la seva aprovació.
- 2.- Estat de comptes i balanç econòmic de l'Entitat.
- 3.- Memòria anual explicativa de l'any anterior.
- 4.- Proposta d'eleccions de càrrecs de la Junta Directiva.
- 5.- Programa d'activitats a realitzar.
- 6.- Precs i preguntes.

Es prega la màxima assistència.

NOTA: Després de l'Assemblea hi haurà en berenar de coca i vi.

EXCURSIONS

La programació d'excursions a celebrar durant el primer trimestre de 1.982 és la següent:

Dia 24 de gener: Talaia d'Alcúdia-Canó des Moro, amb la possibilitat en el camí de tornada de fer una visita al Museu Etnològic de Muro, de característiques prou interessants. Apunteu-vos abans de dia 21!

A part d'aquesta, el 21 de febrer s'anirà a l'Avenc de Son Pou-Orient. Finalment, està programada pel 21 de març fer la del Puig de Massanella.

PROPOSTA PER A LA SEVA APROVACIO O NO PER A L'ASSEMBLEA GENERAL ORDINARIA DE DIA 22 DE GENER D'ELECCIONS DE LA JUNTA DE GOVERN DE L'AGRUPACIO CULTURAL DE PORRERES:

Pel present anunci es convoquen eleccions a la Junta de Govern amb el següent calendari:

-fi del termini de candidatures: 5 DE FEBRER, a les 21,00 h.

-proclamació de candidats: 7 de FEBRER, a les 12, 00 h.

-assemblea electoral: 28 de FEBRER, de les 10,00 a les 13, 00 h.

NORMES D'ELECCIO:

1.- Seran elegits els membres de la Junta de Govern en número de set, per un període de tres anys.

2.- Tots els candidats hauran de dur un mínim d'un any com a socis.

3.- Podran esser electors tots els socis que estiguin al corrent del pagament de la quota.

4.- Les candidatures seran obertes i hauran de comunicar-se per escrit a l'actual Junta, la qual tindrà la responsabilitat de dur a terme les eleccions fins a l'assemblea electoral.

5.- El vot s'exercirà de manera personal, directa i secreta no admetent-se delegació o representació i amb les paperetes preparades a l'efecte.

BALANÇ DE LES ACTIVITATS REALITZADES PER L'AGRUPACIO CULTURAL DURANT L'ANY 1.981

GENER:

Dia 25: excursió al Castell del Rei (Pollença).

FEBRER:

Dia 8: surt el núm. 11 de "Llum d'Oli".

Dia 21: desflessada i ball al pati de la parròquia.

----- : Comença la participació individual dels jugadors d'escacs als campionats de Mallorca. Durarà fins el mes de juny

MARÇ:

Dia 7: presentació al local social del llibre editat per l'Agrupació Cultural **Resposta de Mallorca al Decret de Nova Planta. Mostra de Poesia.**

presentació de la revista **Latitud 39.**

Dia 15: partit de futbol entre els socis fadrins i socis casats de l'Agrupació.

Dia 19: excursió ciclista al castell de Santueri (Felanitx)

ABRIL:

Dia 5: excursió al Puig de Maria (Pollença).

Dia 10: surt el núm. 12 de "Llum d'Oli".

MAIG:

IX Torneig social d'escacs.

Dies 1-3: acampada a Cala Pi en col·laboració amb les escoles estatals de Porreres i Montuïri.

Dies 8-11: representació teatral a càrrec del grup "Pàs-sara" de **Siau Benvingut** d'Alexandre Ballester.

Dia 17: excursió a Na Foradada.

Dia 22: col·loqui sobre la tècnica de les aquarel·les a càrrec de Guillem Torres.

Dia 23: recital a càrrec de José Manuel.

Dies 29-31: excursió a Eivissa-Formentera.

JUNY:

Dia 12: surt el núm. 13 de "Llum d'Oli".

Dia 13: presentació al local social del nou "Llum d'Oli".

Dia 17: campionat d'escacs de Balears juvenil durant cinc dies al local social.

Dia 23: Festa de Sant Joan a Montision.

JULIOL:

Dia 10: surt el núm. 14 de "Llum d'Oli".

Dia 31: recital de Na Margalida Vaquer (Es Farolet).

AGOST:

Dia 1: surt el núm. 15 de "Llum d'Oli".

Dia 1-9: Volta ciclista a Mallorca ran de mar.

Dia 12: comença el III Torneig d'Escacs obert que durarà fins el 30 de setembre.

SETEMBRE:

Dia 6: travessia Torrent de Pareis.

Dia 17: surt el núm. 16 de "Llum d'Oli".

Dia 27: excursió Cala Matzocs (Artà).

Dia 26: Comença la participació dels equips d'escacs als campionats de Mallorca, fins el 16 de gener.

OCTUBRE:

Dia 16: taula rodona sobre **La sanitat a Porreres.**

Dia 17: projecció de la pel·lícula **Morir en Roma.**

Dia 18: excursió ciclista al torrent de Son Roig.

Dia 19: taula rodona sobre **La problemàtica de la vinya.**

Dia 24: exposició de pintures i ceràmiques.

Dia 27: recital de guitarra a càrrec de Margalida Vaquer i Diego Cuartero. Festa popular al local social.

NOVEMBRE:

Dia 8: excursió al Camí dels Cingles.

Dia 19: surt el núm. 17 de "Llum d'Oli".

DESEMBRE:

Dia 4: xerrada explicativa: "Què és l'òpera?"

Dia 5: VI Festa Pagesa.

ENTREVISTA

MIQUEL SITJAR, CORREDOR A PEU ALS 54 ANYS

Nom Miquel Sitjar i té 54 anys. Porrerenc amb domicili al carrer de Sala. A Porreres tothom el coneix com a En Miquel "Cudem". Fa uns quants anys que com a resultat de la seva afició per les corregudes a peu "Maratons" s'ha fet popular arreu de tota Mallorca, per esser el més vell dins de tots els participants. Mentre prenim un vinet asseguts dins un bar fem aquesta xerradeta sobre la seva vida esportiva.

J. Mora.- Miquel, quants d'anys fa que va néixer dins tu aquesta afició per les carreres a peu?

M. Sitjar.- Fa tres anys que vaig córrer per primera vegada. Era per les festes de Sant Roc. No m'havia entrenat gens i vaig dir ho he de provar. Així ho vaig fer i me va anar bastant bé aconseguint fins i tot un trofeu.

P.- I llavors que decides en vistes de l'èxit obtingut aquest dia de Sant Roc?

R.- Vaig pensar que si

m'havia anat tant bé sense entrenar, si entrenava un poc cada dia me podria anar millor i ho vaig fer.

P.- Quin temps dediques a l'entrenament?

R.- Ara hi dedico una hora, més o manco, diària. Abans l'únic entrenament que feia era venir a peu del lloc on treball fins a Porreres.

En Miquel fa feina cada dia a Son Pinya, una possessió situada cap al camí de Campos més o manco devers 4 Kms. de la vila. Ara va a entrenar-se al Camp de Futbol. Me comenta que no està molt content ja que l'altre dia un dels directius del Club futbolista el va treure fora del camp perquè hi havia jugadors que s'entrenaven. Ell diu "jo no faig nosa a ningú, vaig per les voreres i per darrera les porteries..." - "ME TROP MOLT MÉS BE DE SALUT QUE ABANS".

En Miquel ha participat a quasi tots els maratons que s'han organit-

zat darrerament a la nostra illa: Felanitx-Cas Concos, S'Arenal, Festa Pagesa de Porreres, Inca-Ciutat de Mallorca, Valldemossa-Ciutat de Mallorca, Manacor, Llucmajor, etc. Sempre ha obtingut algun trofeu, medalla o diploma per la seva participació com a "veterano".

P.- Com t'arriben les notícies del Maratons?

R.- Com tu saps no sé llegir, però com que els porrerencs ja saben que m'interessa m'ho comuniquen.

P.- Com te trasllades al lloc indicat si és fora poble?

R.- Si és aprop amb l'únic vehicle que tenc, és a dir, la meva bicicleta; de vegades amb l'auto-car i en casos extrems sem-

pre trop qualcú disposat a acompanyar-me.

P.- Quins resultats t'ha donat aquesta brusca de les corregudes?

R.- Me trop molt més bé de salut que abans i això és molt important. No desitg res més.

P.- Bé, els trofeus t'agraden o no?

R.- Ja ho crec!

P.- Què hi diu ta mare a això?

R.- Està molt contenta. Ah! Abans d'acabar voldria dir als porrerencs que s'animin a córrer igual que jo i que també ho provin els de la meva edat.

Miquel, gràcies per les teves paraules i ànims. Què puguis córrer molts d'anys!

Joana Mora.

TALBOT SOLARA: EL MEJOR CAMBIO.

- Cambio automático.
- Ordenador de viaje.
- Encendido electrónico.

MODELOS: GL, SX y AUTOMATICO

MOSA

Aragón, 191

PALMA DE MALLORCA

EL ESPIRITU AUTOMOVILISTA.

TALBOT